

Dkt. Gary Yates, Kitabu cha 12, Kipindi cha 8, Amosi, Hukumu juu ya Mataifa

© 2024 Gary Yates na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Gary Yates katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Manabii Wadogo. Huu ni kipindi cha 8, Hukumu juu ya Mataifa.

Sura ya kwanza na ya pili ya Amosi. Katika somo letu la kitabu cha Amosi hadi sasa, tumeangalia mada kuu na theolojia ya kitabu hicho.

Nataka kuanza katika somo hili, tukifanyia kazi kwa utaratibu zaidi katika kitabu hiki. Kumbuka kwamba moja ya michango muhimu ya manabii ni kwamba wanapinga, wanapanua, na wanapanua uelewa wetu na mtazamo wetu kuhusu Mungu. Hasa katika utamaduni wetu ambao unataka tu kumwona Mungu ambaye ni upendo, kukubalika na msamaha.

Tunakumbushwa katika manabii kuhusu upande mwingine wa Mungu, hasira yake, utakatifu wake, ghadhabu yake, na pande zote mbili za tabia ya Mungu ni jambo linalosisitizwa katika Agano la Kale na Agano Jipya. Wazo hili la Mungu kuwa Mungu mtakatifu si jambo tu lililo katika Agano la Kale. Pia tunakumbushwa hilo katika Agano Jipya.

Kitabu cha 1 Petro kinatupa maelekezo, iweni watakatifu kwa maana mimi ni mtakatifu kwa watu wa Mungu leo, kama vile Musa alivyowapa maagizo hayo watu wa Israeli na Mambo ya Walawi. Waebrania inatukumbusha kwamba Mungu wetu ni moto ulao. Mahubiri katika kitabu cha Matendo ya Mitume yanatukumbusha kwamba katika nyakati za ujinga hapo awali, wakati wa enzi ya Agano la Kale, Mungu alipuuza ujinga wa watu.

Lakini sasa anaamuru kwa kuzingatia kifo cha Yesu na kwa kuzingatia ufunuo wa mwanawe, anaamuru watu wote watubu. Kwa hivyo wakati mwingine, tuna wazo kwamba Mungu wa Agano la Kale ni mkali zaidi, mwenye hasira zaidi, na mwenye haki zaidi kuliko Mungu wa Agano Jipya. Kwa njia fulani, tunaweza kuona kwamba Mungu wa Agano Jipya anadai zaidi.

Lakini katika Amosi, tunaanza na kauli hii ya ufunguzi kuhusu Mungu. Bwana ananguruma kutoka Sayuni, naye hutoa sauti yake kutoka Yerusalemu. Yeye ni simba angurumaye, naye ni dhoruba ya radi.

Kauli hiyo na picha hizo za Mungu zinanikumbusha nukuu kutoka kwa Annie Dillard kutoka miaka kadhaa iliyopita ambayo ningependa kusoma, ikitukumbusha tu nguvu na ukuu wa Mungu. Anasema hivi, je, kuna yeyote anayejua wazi ni aina gani ya nguvu tunayoita kwa furaha? Au, kama ninavyoshuku, hakuna anayeamini neno

lolote? Mkanisa ni watoto wanaocheza sakafuni na seti za kemia, wakichanganya kundi la TNT ili kuua Jumapili asubuhi. Ni wazimu kuvaa kofia za majani za wanawake na kofia za velvet kwenda kanisani.

Sote tunapaswa kuvaa kofia za chuma za kugonga. Usher anapaswa kutoa vihifadhi uhai na miale ya ishara. Wanapaswa kutupiga kwenye viti vyetu.

Kwa maana Mungu aliyelala anaweza kuamka siku moja na kuchukizwa au Mungu aliyeamka anaweza kutuvuta hadi mahali ambapo hatuwezi kurudi kamwe. Na nadhani ndivyo tunavyoendelea katika kitabu cha Amosi. Amosi anawakumbusha watu wa Israeli kwamba Mungu aliyelala yuko karibu kuamka.

Na Mungu ambaye wamemchukulia kirahisi kweli ni kama simba angurumaye katika dhoruba kali. Tunapoanza kutafuta njia yetu kwa utaratibu kupitia kitabu cha Amosi, moja ya mapambano na moja ya matatizo ambayo nadhani wasomaji wa kisasa wanayo kuhusu manabii wakati mwingine ni kujaribu kujua mpangilio na muundo na mpangilio wa vitabu hivi. Mwandishi mmoja amesema kwamba tatizo tulilionalo na vitabu kama Isaya, Yeremia, na Ezekieli ni kwamba havisomi kama vitabu kwa maana ya kisasa ya neno hilo.

Hakuna orodha ya yaliyomo mwanzoni ya kutuelekeza. Hivi si kama vitabu ninavyosoma kwenye Kindle yangu, ambapo nina sehemu ndogo nzuri nadhifu. Havifuati mpangilio wa matukio ulio wazi.

Na labda kitu kilicho karibu zaidi tunachoweza kufikiria kuhusu kitabu cha unabii ni mchungaji ambaye amehudumu au kuhubiri mahubiri kwa miaka 30 au 40 kanisani na mtu akikusanya mkusanyiko wa jumbe hizo. Na si kila mara kuzipanga kwa mpangilio wa matukio au kwa vipindi au wakati wa huduma ya mchungaji huyo, bali kuziunganisha kwa njia isiyo ya kawaida. Na hivyo ndivyo mara nyingi tunavyoonekana kuwa navyo katika manabii.

Kwa Amosi, tunaweza kuwa na miaka kumi ya huduma, labda ikiwa imefupishwa katika mkusanyiko wa sura tisa. Martin Luther, kwa njia ambayo Luther pekee ndiye angeweza kusema hivi, anatoa maoni haya kuhusu manabii. Anasema manabii wana njia ya kuongea ya ajabu.

Kama watu ambao, badala ya kuendelea kwa utaratibu, huhama kutoka jambo moja hadi jingine ili usiweze kuvielewa na kuelewa wanachokielewa. Na wanafunzi wangu mara nyingi, kwenye mitihani tunaposhughulika na vitabu vya unabii, huonyesha hisia hiyo kwangu wakati mtihani umekwisha. Kwa hivyo, tunawezaje kupanga kitabu cha unabii? Tunakipangaje? Tunatambuaaje mpangilio? Mara nyingi hiyo ni changamoto.

Hata hivyo, nadhani katika kitabu cha Amosi tuna muundo ulio wazi. Nami nitaangalia kitabu hiki katika sehemu tatu. Sura ya kwanza na ya pili zitashughulikia hukumu ya Mungu kwa mataifa.

Tunamwona Mungu akishughulika na mataifa manane tofauti na hukumu ya Mungu kwa watu hao. Hukumu katika sehemu hiyo inafikia kilele kwa watu wa Mungu: kwanza, Yuda, ufalme wa kusini, na kisha Israeli, ufalme wa kaskazini.

Hiyo ni sura ya kwanza na ya pili. Katika sura ya tatu hadi ya sita, tuna tafakari na maelezo mapana kuhusu hukumu ya Israeli. Na tuna kikumbusho na maelezo ya kwa nini Mungu anawahukumu watu wake.

Tuna onyo la jinsi hukumu hii itakavyokuwa kali na nzito. Itakuwa uhamishoni. Itakuwa kushindwa kijeshi.

Israeli itakuwa kama mabaki waliong'olewa kutoka kinywani mwa simba. Asilimia tisini ya watu watakufa au watapelekwa uhamishoni. Na hivyo, inapanua picha ya hukumu.

Lakini wakati hukumu inakuja na wakati kuna uwezekano na uwezekano kwamba hivi ndivyo vitatokea, Mungu bado anawapa watu fursa ya kutubu. Na kwa hivyo, haswa katika sura ya tano, kuna miito kadhaa ya kutubu kwa motisha chanya: hivi ndivyo Mungu atakavyokufanyia ikiwa utatubu. Hukumu inaweza kuepukwa, lakini ikiwa hutatubu, haya hapa ni maafa na maafa ambayo Mungu atakuletea.

Kwa hivyo, Amosi atasema, mtafuteni Bwana na mtaishi. Tafuteni mema na fanyeni yaliyo mema. Haki na itiririke kama mto.

Ukifanya hivyo, kuna uwezekano kwamba hukumu hii mbaya inaweza kuepukwa. Hatimaye, katika sura ya saba hadi ya tisa, tuna mfululizo wa maono matano. Mara nyingi, Mungu angefichua wakati ujao au ujumbe aliomwamuru nabii awaambie watu kwa njia ya kuona, ilhali nabii angeona maono ambayo mara nyingi yanaonyeshwa kwa njia ya mfano.

Na picha katika maono hayo zingewasilisha ujumbe ambao nabii angepaswa kuwaelezea watu. Na kwa hivyo, tuna mfululizo wa tano kati ya hizo. Zinashughulikia hukumu.

Zinafikia kilele kwa maono katika sura ya tisa yanayoonyesha hukumu ya Israeli kama tetemeko la ardhi linaloharibu hekalu na patakatifu linalowakilisha watu wa Mungu na taifa la Israeli. Nadhani ni njia nzuri sana ya kitabu kuisha kwa sababu, kumbuka, Amosi 1:2 inatuambia kwamba Amosi alihudumu katika Israeli miaka miwili kabla ya tetemeko la ardhi. Tetemeko la ardhi ambalo Mungu alituma kwa watu lilikuwa onyo la hukumu itakayofuata.

Kwa hivyo, maono ya mwisho yanachukulia wazo hili la Mungu kama dhoruba, wazo la tetemeko la ardhi, na yanaionyeshwa Israeli kama patakatifu au kama hekalu linaloanguka, na hukumu ya Mungu itakuja. Katikati ya maono hayo matano, kuna sehemu ya masimulizi. Sehemu ya masimulizi inashughulikia wito wa Amosi na mwitikio ambao watu wa Israeli walikuwa nao kwa ujumbe wa Amosi unaoonyeshwa katika maneno ya kuhani Amazia, ambaye anamwamuru Amosi arudi Yuda, aache kuhubiri, aache kusema dhidi ya patakatifu pa mfalme.

Na ukweli kwamba Israeli inakataa ujumbe huu, ukweli kwamba uongozi ulipinga kile ambacho Amosi atasema, hatimaye ndiyo maana Mungu ataleta hukumu. Sehemu ya mwisho ya sura ya 9 ya Amosi, mistari ya 11 hadi 15, ni kiambatisho kinachotoa ujumbe wa matumaini kwamba baada ya hukumu hii kwisha, Mungu atawarejesha watu wa Israeli. Inaangalia zaidi ya hukumu ya ufalme wa kaskazini pekee.

Inazungumzia kuanguka kwa nyumba ya Daudi. Na hivyo, Yuda itapitia hukumu hii pia. Lakini mara tu hukumu itakapofika, kutakuwa na urejesho ambapo Israeli itaimarishwa salama katika nchi.

Mungu ataanzisha upya nasaba ya Daudi pia. Na Mungu atawamiminia watu wake baraka ambazo awali alikuwa ameahidi kuwapa katika agano. Kwa hivyo huo ndio muundo wa Amosi.

Tutaangalia sura ya 1 hadi 2, 3 hadi 6, 7 hadi 9. Ningependa kuanza kwa kuangalia sehemu hii, sehemu ya ufunguzi wa kitabu katika sura ya 1 hadi 2, ambapo tuna Amosi akituletea hukumu ya Mungu kwa mataifa. Kinachotugusa katika sura hizi mbili za kwanza ni ukumbusho kwamba Mungu si Mungu wa Israeli tu. Yeye si Mungu wa Yuda tu.

Yeye si Mungu wa watu wake wateule tu, bali yeye ni Mungu mkuu na Bwana juu ya mataifa yote. Na hilo linampa haki na mamlaka ya kuhukumu mataifa hayo. Ninaamini kwamba hii ni dhihirisho dhahiri la imani ya Israeli ya Mungu mmoja.

Hawaamini kwamba miungu mingine ya watu hawa ina utawala na mamlaka juu ya mataifa. Yahweh, Mungu wa Israeli, Mungu mmoja wa kweli, hatimaye huhukumu mataifa yote, na watu wote wanawajibika kwake. Hili ni jambo la kushangaza.

Israeli ni jimbo dogo sana, wakati mwingine ukubwa wa jimbo la New Jersey. Linachukua eneo la aina hiyo. Na bado watu hawa wana imani ya ujasiri na wazo la kujisifu kwamba Mungu wao ndiye mwamuzi wa mataifa yote.

Miungu ya Ashuru inayoonekana kuwa na nguvu sana, sio ile ambayo mataifa huijibu. Mataifa humjibu Bwana. Na hivyo, miungu ya Ashuru, miungu ya Wamisri, miungu ya

Wababeli, miungu hiyo si kitu ikilinganishwa na Yahweh kwa sababu Yahweh ndiye mwamuzi hatimaye.

Pia inatuvutia kuona mpangilio wa hotuba nane za hukumu zinazopatikana hapa. Nadhani nabii hapa anaonyesha matumizi ya ufasaha sana ya ufasaha. Aristotle alisema kwamba ufunguo wa mawasiliano mazuri na usemi mzuri unahusisha nembo, pathos, na ethos.

Manabii hakika wana maadili yenye nguvu. Ni Torati na ni ufunuo wa Mungu na utakatifu wa Mungu. Hakika wana huzuni kwa sababu wanazungumza kwa shauku kwa sababu ya umuhimu wa ujumbe wao.

Lakini pia hutumia usemi wa nembo kuwasilisha ujumbe wao na kuhakikisha kwamba watu wamesikia wazi kile walichokuwa wakijaribu kusema. Manabii walikuwa na tatizo lile lile ambalo wengi wetu tunalo kama wachungaji Jumapili asubuhi. Watu tunaozungumza nao wamesikia yote mara nyingi sana hapo awali.

Na tunaona wakati mwingine Jumapili asubuhi kwamba si mara zote huwa wasikilizaji wenye nguvu. Naam, manabii walikuwa na tatizo lile lile. Watu walikuwa wakisikia maonyo ya kinabii kuhusu hukumu na wito wa toba tangu wakati wa Eliya na Elisha.

Ninawezaje kuwafanya watu hawa wasikilize? Na mara nyingi, nadhani, manabii walitoa, umakini mkubwa kwa jinsi tunavyowasilisha ujumbe huu kama vile walivyofanya kwa kile ambacho kilikuwa kiini muhimu cha ujumbe. Ninaamini kwamba kama wachungaji, hatutegemei usemi wetu. Hatutegemei maneno ya ushawishi ya kibinadamu, Paulo anasema katika Wakorintho.

Lakini ni muhimu kwetu kuzingatia jinsi tunavyowasilisha ujumbe wetu. Wakati mwingine kama mchungaji, nadhani inanisaidia kufikiria ni watu watano gani ninaowajua ambao wangukuwa na tatizo kubwa na ujumbe ninaojaribu kuwasilisha asubuhi ya leo. Na kama wangukuwa wamekaa nje kati ya hadhira yangu na wangenisikiliza, ningetaka kuwaambia nini ili kuwafanya wafikirie kuhusu ujumbe ninaojaribu kuwasilisha? Naam, Amosi, anapozungumza hapa na anapojaribu kuvutia umakini wa watu wa Israeli.

Ametoka Yuda. Ni mgeni katika nchi hii. Ninawezaje kuwasiliana na watu hawa kwa njia ambayo watanisikiliza? Nadhani mpangilio na mpangilio wa mataifa anapozungumza hapa unaonyesha matumizi makubwa ya usemi.

Mmoja wa maprofesa wangu alisema kwamba katika kifungu hiki katika sura ya kwanza na ya pili, Amosi, nabii, anapika bata wa watu bila wao kutambua kwamba wako kwenye chungu. Na jinsi anavyofanya hivi ni kwamba Amosi ataanza kwa kuzungumzia hukumu ya mataifa yaliyozunguka Israeli. Hotuba sita za kwanza za

hukumu zinahusu mataifa-mataifa au majimbo madogo yaliyozunguka watu wa Israeli katika eneo la Syria-Palestina.

Ujumbe wa saba utakaowasilishwa ni ujumbe kwa ufalme wa kusini wa Yuda. Nami nataka ufikirie jinsi watu wa Israeli, wanaposikia ujumbe huu, jinsi majibu yao na mawazo yao yangukuwa. Nabii alipokuwa akizungumzia kuhusu Mungu anayenguruma kutoka Sayuni na kutoa radi yake kutoka Yerusalemu ili atoke nje na kuwahukumu watu waliowazunguka, wangekubaliana kwa moyo wote na ujumbe huu.

Nabii alipokuwa akizungumzia hukumu za Washami, Wafilisti, watu wa Tiro, Waedomu, Waamoni, na Wamoabu, wangeushangilia ujumbe wake kwa sababu Israeli kwa njia nyingi ilikuwa na historia ndefu ya uadui na wengi wa watu hawa. Kulikuwa na mgogoro wa mara kwa mara kati ya Israeli na Shamu, na walikuwa wamepigana huku na huko kuhusu ardhi na eneo. Edomu, wazao wa Esau, walikuwa wapinzani wa watu wa Israeli tangu wakati walipoingia katika nchi ya ahadi.

Na kwa hivyo, naweza kufikiria Amosi anapozungumzia hukumu ya mataifa yanayomzunguka, angepata kibali kikubwa. Huenda hata kulikuwa na makofi kwa jumbe hizi. Sahani ya sadaka ilikuwa imejaa siku hizo za Jumapili.

Na kisha, tena, tukiendelea na matumizi ya kimkakati ya usemi, ujumbe wa saba, ambao unaweza kuonekana kwetu kuwa ujumbe wa mwisho, kuna mizunguko ya saba katika kitabu chote cha Amosi. Amosi 5:21-24, mambo saba ambayo watu wa Israeli hufanya. Katika sehemu zingine, orodha hizi za mambo saba tofauti.

Ujumbe wa saba unaonekana kuwa ujumbe wa mwisho na wa mwisho. Na ujumbe huo unahusu ufalme wa kusini wa Yuda. Yuda, Amosi anazungumza dhidi ya watu wake mwenyewe.

Tunampenda sana jamaa huyu. Labda tunapaswa kumshikilia. Labda angependa kuhama na kuwa Mwisraeli wa kudumu.

Kwa hivyo, wangeupongeza ujumbe huu. Inaonekana kama mfululizo huu wa hotuba za hukumu umekwisha, lakini tatizo ni kwamba kuna ujumbe wa nane. Na ujumbe huo wa nane utawahusu watu wa Israeli.

Na ghafla, nabii huyu, ambaye amepongezwa kwa kuzungumza kuhusu Mungu huyu anayenguruma na kunguruma anayewahukumu watu wengine, sasa atazungumzia dhambi za Israeli. Na kwa namna fulani, bomu linawaangukia watu hawa. Kiini cha mahubiri kinafanywa.

Na tutagundua kuwa hawakubali sana wakati hukumu inapowageukia na wakati wanapokuwa shabaha. Nadhani kwa watu wa kanisa, tunapozungumzia dhambi za

utamaduni unaotuzunguka, mara nyingi tunapata makofi mengi. Lakini tunapozungumzia dhambi za kanisa, iwe ni upendaji wetu wa vitu vya kimwili, uchoyo wetu, jinsi tulivyoshughulikia ndoa zetu, aina hizo... Tunapoanza kuzungumza kuhusu dhambi zilizo ndani ya kanisa, ukosefu wa kutoa, ukosefu wa uinjilisti, na ukosefu wa shauku kwa misheni za ulimwengu, jumbe zetu mara nyingi hazipokelewi vizuri sana.

Tukizungumzia kuhusu uasi na uasi wa madhehebu mengine, watu watapongeza jumbe zetu. Lakini tunapoanza kuzungumzia mapambano na masuala na mahusiano yaliyovunjika katika kutaniko letu, mara nyingi watu huwa hawako tayari kusikia kuhusu Mungu mtakatifu na kuhusu hukumu yake na kutokubaliwa kwake. Ninafikiria jinsi ilivyokuwa kwa kanisa, makanisa saba katika kitabu cha Ufunuo, walipopokea barua ya kibinafsi kutoka kwa Yesu na jinsi walivyoitikia hilo.

Amosi ataufanya ujumbe huo kuwa wa kibinafsi kwa watu wa Israeli kama anavyowapinga. Kwa hivyo, jambo la mwisho katika haya yote ni kwamba, ndiyo, Mungu ndiye Mungu anayehukumu mataifa. Mataifa yote yanawajibika kwake.

Lakini Yuda na Israeli hawapati msamaha. Hawatoki gerezani bila malipo kwa sababu tu wao ni watu wateule wa Mungu. Sasa, tena, hebu tuangalie mpangilio na mwendelezo wa hili.

Katika sura ya 1 mstari wa 3, kile ambacho nabii atafanya si tu kujenga hili kwa kuzungumzia hukumu za watu wengine, bali pia atawazunguka watu wa Israeli kwa ufanisi. Hatimaye, watu wote waliowazunguka wamelengwa kwa ajili ya hukumu, na kilichobaki ni Yuda na Israeli.

Sura ya 1, mstari wa 3, kwa makosa matatu ya Damasko. Damasko ni mji mkuu wa Shamu, Washami. Hiyo ni kaskazini mashariki mwa Israeli.

Sura ya 1, mstari wa 6, Bwana asema hivi, kwa makosa matatu ya Gaza. Gaza, hao ni Wafilisti. Hiyo ni upande wa kusini-magharibi.

Kwa hivyo, tunaenda kutoka kaskazini-mashariki hadi kusini-magharibi. Sura ya 1, mstari wa 9, kwa makosa matatu ya Tiro. Tiro ni mji huu wenye nguvu wa kibiashara upande wa kaskazini katika nchi ya Wafoinike na Wakanaani.

Kwa hivyo anarudi kaskazini baada ya kuwa Gaza. Sura ya 1, mstari wa 11, kwa makosa matatu ya Edomu upande wa kusini-mashariki, Waedomu. Sura ya 1, mstari wa 13, kwa makosa matatu ya Waamoni, mashariki lakini zaidi kaskazini mwa Waedomu.

Katika sura ya 2, mstari wa 1, kwa makosa matatu ya Moabu. Anapopitia haya, kimsingi anawazunguka watu wa Israeli, na hatimaye kuna Yuda, na kisha kuna

Israeli. Sawa, sasa kwa dhambi za watu na msingi wa hukumu ni upi? Tunaelewa ni kwa nini na jinsi gani Mungu atawahukumu Yuda na Israeli.

Wamevunja masharti ya Agano la Musa. Hawajashika Amri Kumi. Hawajashika maagizo 613 ambayo Bwana amewapa.

Hawakumpenda Bwana Mungu wao kwa mioyo yao yote, akili zao zote, na nguvu zao zote. Hawakumpenda jirani zao kama wanavyojipenda wenyewe. Lakini Mungu anahukumu mataifa haya mengine kwa msingi gani? Hakuwapa Sheria ya Musa.

Hawahukumu kwa msingi wa Sheria ya Musa kwa sababu Mungu hakuwafunulia watu hawa hilo. Lakini tunachoelewa hapa ni kwamba neno linaloelezea dhambi ya mataifa haya yote, kuanzia Damasko mwanzoni hadi Israeli mwishoni kabisa mwa mzunguko huu, ni kwamba neno linalotumika hapa ni neno uasi, neno la Kiebrania pasha. Wazo la msingi la neno hilo ni kwamba linamaanisha uasi.

Hii inaonyesha wazo kwamba hukumu ya Mungu kwa mataifa ni ya agano kwa njia ile ile ambayo hukumu ya Mungu kwa Israeli na Yuda ni ya agano. Wamevunja agano lao na Mungu kwa njia ile ile ambayo Israeli na Yuda, kama watu waliochaguliwa maalum na Mungu, walivyovunja Agano la Musa. Tunaona ladha ya neno hili pasha na wazo lake la uasi, uasi, na uvunjaji wa agano, wakati mwingine katika ulimwengu wa kibinadamu katika Agano la Kale.

Katika 2 Wafalme 3, mstari wa 5, itasema kwamba mfalme wa Moabu aliasi, Pasha, dhidi ya mfalme wa Israeli. Alikuwa kibaraka hadi wakati huu. Mfalme wa Moabu anaasi dhidi ya hilo, anataka kudai uhuru wake kutoka kwa Israeli, na kwa hivyo anaasi dhidi ya hilo.

Tunapona neno pasha hapa, mojawapo ya maneno muhimu ya dhambi katika Agano la Kale, wazo hilo si dhambi tu kwa ujumla, lakini nadhani kuna njia maalum ambayo mataifa haya yamekiuka agano na Mungu. Kwa hivyo, swali ambalo tunapaswa kujiuliza ni, agano hili ni nini? Tunazungumzia nini? Hilo kwa kiasi fulani linakuwa wazi tunapoanza kuangalia aina za uhalifu ambazo mataifa haya yanashtakiwa nazo. Nadhani hili litafanya kazi kupitia hotuba kadhaa za hukumu dhidi ya mataifa ya kigeni.

Hii ni sifa ya kawaida ya fasihi ya kinabii. Haimaanishi kwamba manabii walisafiri barabarani na kuhubiri ujumbe kwa mataifa haya ya kigeni. Kwa kweli, nabii pekee tunayemjua haswa alienda kwa taifa lingine kuhubiri dhidi yake na kulihubiria ni Yona.

Hilo lilikuwa jambo la ajabu. Hilo lilikuwa jambo lisilo la kawaida, na hilo ni sehemu ya sababu nadhani Yona alilipinga. Lakini kuhubiri jumbe za kinabii, kuzungumza kuhusu hukumu ya Mungu kwa mataifa ni sifa ya kawaida ya fasihi ya kinabii.

Katika manabii wakuu, Isaya 13 hadi 23, tuna mfululizo wa maneno dhidi ya mataifa. Katika Yeremia, katika maandishi ya Kimasoreti, Yeremia 46 hadi 51, maneno dhidi ya mataifa. Katikati ya kitabu cha Ezekieli, sura ya 25 hadi 32, inashughulikia hukumu ya mataifa.

Katika manabii wadogo, katika Kitabu cha Kumi na Wawili, tuna sura hizi mbili mwishoni. Pia tuna vitabu viwili katika Kitabu cha Kumi na Wawili, kitabu cha Nahumu na kitabu cha Obadia. Jumbe hizo, vitabu hivyo, zinahusu hukumu ya Mungu kwa watu wa kigeni pekee.

Nahumu anazungumzia kuhusu hukumu ya Waninawi na Waashuri, na Obadia anazungumzia kuhusu hukumu ya Waedomu. Katika kitabu cha Habakuki, sura ya 2, tuna mfululizo wa maneno ya ole dhidi ya Babeli. Katika kitabu cha Sefania, sura ya 2, tuna mfululizo wa hotuba za hukumu dhidi ya baadhi ya watu ambazo pia zinapatikana hapa katika kitabu cha Amosi.

Hii ni sehemu ya kawaida ya mahubiri ya kinabii, lakini jumbe hizo hazikuwa zimelenga mataifa kama vile zilivyokuwa zikiwalenga watu wa Israeli. Zilikuwa pale kuwakumbusha mambo fulani maalum, si kufanya maagano na watu hawa, si kuamini kwamba miungu ya watu hawa ilikuwa bora kuliko Bwana wa Israeli, kwa Yahweh, kuwatia moyo katikati ya ukandamizaji wao na mateso yao na uhamisho wao na kushindwa kwao kijeshi kwamba Mungu hatimaye angeshughulika na maadui wa Israeli na kutimiza ahadi Zake za agano. Lakini ni uhalifu gani maalum ambao mataifa haya hufanya? Katika Amosi, Amosi atazingatia mataifa haya yamelengwa na Mungu kwa ukiukaji wao wa agano kwa sababu ya ukatili ambao wametenda kwa mataifa mengine, vurugu ambazo wana hatia nazo, na mara nyingi ukweli kwamba hawajawa waaminifu katika kushughulika kwao na mataifa mengine, na hawajatimiza wajibu wao wa makubaliano au ahadi za agano au majukumu ambayo walikuwa wamejitolea kuishi nayo.

Mungu, tena, tunakumbushwa, anasimamia kila kitu kinachoendelea duniani, na anawajibisha mataifa ya dunia kwa vurugu na ukatili wanaofanya dhidi ya kila mmoja. Tunapofikiria kuhusu karne ya 20 na tunafikiria kuhusu ukweli kwamba watu milioni 20 hadi 30 huenda waliuawa katika vita hivyo, na tunafikiria kuhusu vitisho vya vita viwili vya dunia na Mauaji ya Kimbari na uondoaji wa kikomunisti katika Umoja wa Kisovieti, ujumbe huu bado unatuhusu leo. Mungu huhukumu mataifa wanapofanya vurugu, wanapofanya ukatili wanapofanya uhalifu wa kivita, na wanapofanya ukatili kwa watu wao wenyewe au kwa mataifa mengine, na Mungu anaona hili na kuwajibisha.

Katika sura ya 1, mstari wa 3, hapa kuna hukumu ya Washami, Washami, na mji wa Dameski. Kwa makosa matatu ya Dameski, na kwa manne, sitaizua adhabu yao, kwa sababu wameipura Gileadi kwa vyombo vya kupuria vya chuma. Katika kila moja ya

hotuba hizi, inapozungumzia hukumu ya Mungu na kuja kwake juu ya mataifa haya, tutakuwa na fomula hii ya utangulizi kwa dhambi tatu, hata kwa nne.

Tunaongeza nambari hizo, tatu na nne, katika mistari hiyo miwili ya kishairi, na inaonekana kutoa wazo, tena, la orodha kamili na kamili. Hata hivyo, tunapoangalia jinsi mbinu hii inavyotumika katika Mithali, mara nyingi tutakuwa na kauli kama, kuna vitu sita ambavyo Bwana anachukia, ndiyo saba, na kisha nambari ya mwisho kwa kawaida ni nambari ya orodha inayofuata Mithali 6:16. Kuna vitu vitatu vya ajabu kwangu, vitu vinne zaidi ya uelewa wangu. Tunatarajia orodha ya vitu vinne kufuata.

Hata hivyo, kinachotokea hapa, kwa dhambi tatu, au kwa makosa matatu, hata kwa manne, sitaondoa adhabu hiyo. Badala ya kuwa na makosa saba, au badala ya kuwa na orodha ya manne, kwa kawaida, kile tulichonacho katika orodha hizi ni kwamba kuna dhambi moja tu iliyotajwa. Kwa baadhi ya mataifa yaliyo kwenye orodha hii, kuna dhambi mbili zilizoorodheshwa.

Nadhani ni kwa namna fulani kuzingatia mfano mkuu wa uovu wao kamili na kamili. Dhambi ya Dameski ni kwamba wameipura Gileadi kwa vyombo vya kupuria vya chuma. Gileadi ilikuwa mji wa Israeli upande wa mashariki wa Yordani.

Ilikuwa eneo ambalo Washami na Waisraeli walikuwa wamepigania. Wakati fulani katikati ya mgogoro huo, viongozi na majeshi ya Damasko walikuwa wamefanya ukatili dhidi ya wakazi wa Gileadi. Inaposema kwamba waliipura Gileadi kwa vipande vya kupuria vya chuma, chombo cha kupuria kilikuwa ubao wa chuma uliokuwa na vigingi vikali vilivyopigiliwa ndani yake, kama visu vikali au misumari.

Kifaa hicho chenye ncha kali kiliburutwa juu ya ngano au juu ya nafaka au shayiri au chochote kilichokuwa kikivunwa kama njia ya kutenganisha nafaka na mgahawa. Inavyoonekana, kilichotokea hapa, wametumia sleji hizi za kupuria si kuvuna nafaka, bali kuwatesa watu. Hatujui kama hii ni halisi au ya mfano, lakini hii inaelezea vitisho vya vita vilivyotokea katika mzozo kati ya Damasko na Israeli.

Mungu ameona hilo, na Mungu anaiadhibu Damasko. Wamevunja agano na Mungu kwa sababu hii. Tunaenda kwenye sura ya 1, mstari wa 6, kwa makosa matatu ya Gaza na kwa makosa manne, Wafilisti; wamefanya nini? Inasema mwishoni mwa mstari wa 6, kwa sababu wamewapeleka uhamishoni watu wote ili kuwatia mikononi mwa Edomu.

Haitaji watu. Kwa msingi wa 2 Mambo ya Nyakati sura ya 26, wakati wa Uzia, kuna mgogoro unaoendelea kati ya Yuda na Ufilisti. Hii inaweza kuwa kielelezo cha mgogoro huo ambapo Wafilisti wamewachukua Waisraeli au Wayahudi na kuwateka vitani kisha kuwapeleka uhamishoni na kuwauza utumwani kwa Waedomu.

Mungu anaona hilo, na Mungu anasema, hivyo nitatuma moto juu ya kuta za Gaza, nao utateketeza ngome zake. Nitawakatilia mbali wenyeji wa Ashdodi, na yeye anayeshika fimbo ya enzi kutoka Ashkeloni.

Nitageuza mkono wangu dhidi ya Ekroni, nikitaja miji hii yote ya Wafilisti, na mabaki ya Wafilisti wataangamia, asema Bwana Mungu. Jambo la kuvutia hapa ni kwamba Bwana hamlazimishi mfalme na viongozi na majemadari na makamanda tu kuwajibika kwa hili. Mungu analazimishia taifa lenyewe, wakiwemo watu, kuwajibika kwa ukatili waliofanya.

Katika mstari wa 5, tukizungumzia kuhusu hukumu ya Damasko, watu wa Shamu watapelekwa uhamishoni hadi Kiri, mahali walipotoka hapo awali, asema Bwana. Tunaenda kwenye mstari wa 9, hotuba ya tatu ya hukumu, kwa makosa matatu ya Tiro na kwa makosa manne sitaibatilisha adhabu hiyo kwa sababu walimkabidhi Edomu watu wote. Waliwakabidhi Waedomu mateka, na tena, labda wakizungumzia kuhusu mgogoro na Israeli au na Yuda, na hawakukumbuka agano la udugu.

Tuna mifano kadhaa inayorejea wakati wa Sulemani. Tunaweza kuangalia 1 Wafalme 5, mstari wa 12, 1 Wafalme 16, ambapo Tiro imefanya mfululizo wa maagano na watu wa Israeli. Ahabu alimwoa Yezebeli kwa sababu baba yake alikuwa mfalme huko.

Kulikuwa na miungano, kulikuwa na maagano, kulikuwa na mikataba. Ingawa Mungu hakufurahishwa na ukweli kwamba Israeli walikuwa wameingia katika miungano hii, Mungu anailaumu Tiro kwa ukweli kwamba hawakutimiza wajibu wao wa agano. Mataifa yanapofanya mikataba na ahadi leo, Mungu anapuuza hilo.

Mungu anatarajia kwamba taifa linapoahidi kutoshiriki vitani, kutowadhuru watu wengine au mataifa mengine, na kutoingilia maeneo yao ya uhuru, Mungu atawahukumu wasipoishi kulingana na ahadi walizotoa. Sura ya 1, mstari wa 11, kwa makosa matatu ya Edomu na kwa manne, sitaibatilisha adhabu hiyo kwa sababu alimfuata ndugu yake kwa upanga na akatupilia mbali huruma yote, na hasira yake ikararua daima, na akaitunza ghadhabu yake milele. Kwa hivyo hapa, tuna dhambi zaidi ya moja zilizo rodheshwa.

Nadhani mgogoro wa kudumu kati ya Edomu na Israeli ambao umeendelea tena tangu kabla ya wakati ambao Israeli hata waliingia katika nchi hiyo unaakisiwa hapa. Edomu iliwatendea Israeli kwa hasira na ukatili. Walipuuza kuzingatia ukweli kwamba walikuwa ndugu na Waisraeli.

Waisraeli, wazao wa Yakobo. Waedomu, wazao wa Esau. Na kwa sababu walikuwa wameacha huruma, walikuwa wamekasirika, walikuwa wamedumisha ghadhabu yao, Mungu atamwaga ghadhabu yake juu ya Waedomu.

Na kwa hivyo, tena, tuna aina hii ya lugha ya kawaida kuhusu hukumu. Nitatuma moto juu ya Temani, nao utateketeza ngome za Bozra. Kwa hivyo Mungu anaona kile ambacho Waedomu wamefanya, naye atawawajibisha.

Waamoni, waliotajwa katika sura ya 1 mstari wa 13, makosa matatu ya Waamoni, hata kwa manne sitayafuta adhabu. Sikiliza walichofanya. Na haya ni maelezo mabaya lakini nadhani ni hali halisi ya vita katika Mashariki ya Karibu ya kale.

Kwa sababu wamewapasua wanawake wajawazito huko Gileadi, na kumbuka huo ndio mji ulionyanyaswa na kuteswa na Dameski katika mfululizo wa ufunguzi wa hotuba hizi za hukumu. Waliwapasua wanawake wajawazito huko Gileadi.

Waliwaua hawa wasio wapiganaji. Wanawake wasio na hatia waliuawa. Watoto wao wadogo waliokuwa tumboni mwao waliangamizwa kutokana na hili.

Na hii ndiyo sababu walifanya hivyo. Ili waweze kupanua mpaka wao. Walitenda moja ya uhalifu usio wa kibinadamu ambao ungeweza kufikiriwa kwa urahisi ili waweze kupanua eneo lao na kuongeza ustawi wao.

Kwa hivyo, Mungu anasema, nitawasha moto katika ukuta wa Raba, mji wa Amoni, nao utateketeza ngome zake kwa kelele siku ya vita, na tufani siku ya kimbunga. Na mfalme wao atakwenda uhamishoni, yeye na wakuu wake pamoja. Kwa hivyo tuliona hapo awali watu watakwenda uhamishoni.

Mungu anawawajibisha viongozi hasa. Na inafariji ninaposoma haya kujua kwamba katika ulimwengu tunaishi, ambapo kuna ukatili huu mbaya, ugaidi wa kimataifa, na mambo yanayoendelea leo, Mungu anaona mambo hayo, na hatimaye Mungu ndiye hakimu wa dunia yote atakayerekebisha mambo. Ibrahimu anasema, je, hakimu wa dunia hatatenda yaliyo sawa? Anapofikiria kuhusu hali iliyokuwa ikiendelea katika siku zake.

Na nadhani Amosi anatoa moyo wa kujua kwamba Mungu anaposhughulika na mataifa, katika historia na kieskatolojia, Mungu atarekebisha mambo. Mungu huhukumu mataifa ndani ya historia, na pia kuna hukumu ya mwisho mwishoni mwa wakati ambapo Mungu atawahukumu mataifa yote, watu wote, wafalme wote, viongozi wote, wale wote ambao wamekuwa na mamlaka, wale wote wanaohusika na hilo, Mungu anawahukumu kwa mambo ya aina hiyo. Sura ya 2, mstari wa 1, kabla hatujafika Yuda na Israeli, kwa makosa matatu ya Moabu na kwa manne, sitaiondoa adhabu hiyo kwa sababu alichoma mifupa ya mfalme wa Edomu kuwa chokaa.

Na hapa tuna mgogoro na unaweza kufikiria mataifa haya madogo yakipigana kila mara kuhusu eneo, mipaka, moja kwa moja hadi kwenye kipande hiki cha ardhi au kipande hiki cha mali au njia hii ya maji na mambo ya aina hiyo. Kwa makosa matatu ya Moabu, alichoma mifupa ya mfalme wa Edomu na kuwa chokaa. Jambo la

muhimu hapa ni kwamba tuna mfano wa kwanza wazi wa mahali ambapo hili si jambo ambalo moja ya mataifa haya yamewafanyia watu wa Israeli.

Huu sasa ni mfano wa watu wawili ambapo Israeli haihusiki hata kidogo, Moabu na Edomu, na vurugu na jinsi walivyoidhalilisha na hata kuaibisha mabaki ya mfalme wa adui yao hatimaye inawawajibisha kwa adhabu. Kwa hivyo, tumezungumzia ukweli kwamba mataifa haya yamefanya aina fulani ya ukiukaji wa agano dhidi ya Bwana. Tunapowafikiria Waisraeli, tunaweza kusema, hii ni utekelezaji tu wa agano la Ibrahimu.

Mungu alisema nitawabariki wale wanaokubariki. Nitawalaani wale wanaokulaani. Kwa hivyo mataifa haya yanawajibika kwa hilo.

Hilo linaweza kuhusika hapa. Hatimaye, nadhani agano linaloonekana na kwa nini mataifa haya ambayo hayako chini ya agano la Musa yanaweza kuonekana kama yanafanya Pesha dhidi ya Yahweh ni kwa sababu yamekiuka masharti ya agano la Nuhu lililoanzishwa na wanadamu wote mara tu baada ya gharika. Kumbuka, katika agano hilo na jinsi maagano yanavyoanzishwa katika Agano la Kale, maagano huwa na ahadi kutoka kwa Mungu, lakini pia yana aina fulani ya sharti au masharti.

Ahadi ya agano la Nuhu ni kwamba Mungu hataihukumu dunia tena kwa gharika. Hataiharibu dunia kama alivyofanya katika siku za Nuhu. Na hilo ni muhimu.

Dunia lazima iendelee ili Mungu atekeleze mpango wake wa wokovu. Hata hivyo, wajibu ulikuwa, kwamba wanadamu kuanzia sasa na kuendelea, kama njia ya kuhakikisha kwamba hukumu ya gharika haitokei tena, walipaswa kuzuia vurugu zilizosababisha gharika hiyo hapo awali. Serikali ya kibinadamu imeanzishwa hapa.

Na Mungu anamwambia Nuhu, yeyote atakayemwaga damu ya mwanadamu, damu yake itamwagwa na mwanadamu. Na hiyo ni ahadi ya milele ambayo wanadamu wanawajibika kuzuia vurugu na umwagaji damu. Sababu ya hilo ni kwamba wanadamu wameumbwa kwa mfano wa Mungu.

Na hivyo mwanadamu anapaswa kuheshimu kwamba kwa makosa haya waliyotenda, kwa njia, kwamba watu wa Damasko waliwapura wenyeji wa Gileadi kwa sleji ya chuma, jinsi kundi lingine la watu lilivyouza, na baadhi ya watu hawa waliwauza Waisraeli au watu wengine utumwani, uhamishoni, jinsi walivyokiuka mikataba na maagano ya kimataifa waliyokuwa wameweka ili kufanya amani, jinsi Waamoni walivyowapiga wanawake wajawazito wa Gileadi, jinsi Wamoabu walivyochooma mifupa ya mfalme na kuwa chokaa, jinsi walivyokiuka kile ambacho Mungu aliweka katika Mwanzo 9, mistari ya 5 na 6. Kwa sababu hiyo, hukumu ya Mungu ingewaangukia mataifa yaliyozunguka Israeli. Sawa. Na kwa hivyo, kile tulicho nacho hapa ni zaidi ya somo la historia tu.

Na tumezungumzia umuhimu wa hili kwa watu wa leo. Hili si agano tu lililotumika kwa mataifa katika karne ya 8 yaliyozunguka Israeli na Yuda katika nchi ya Siria, Palestina. Hili ni agano.

Huu ni wajibu unaowekwa kwa wanadamu wote. Na kwa hivyo, Mungu anaendelea kuhukumu mataifa katika historia yote kwa msingi wa agano hili. Na nadhani, nikiangalia historia ya hivi karibuni, naamini kwamba Mungu alihukumu Ujerumani ya Nazi kwa ukatili waliofanya.

Ninaamini kwamba Mungu alihukumu himaya ya Usovieti kwa sababu ilikuwa himaya yenye vurugu na uovu. Lakini tukifikiria kuhusu nchi yetu wenyewe, tunapokuwa na nchi inayofanya utoaji mimba na inayoua watoto milioni moja kila mwaka, hatimaye, kuna hesabu ya aina hiyo ya vurugu. Na hatimaye, Mungu anawajibisha mataifa yote.

Na hivyo, Mungu huhukumu mataifa katika historia ya leo kwa njia ile ile aliyoifanya katika siku za Israeli na Yuda katika Agano la Kale. Hili si Agano la Kale tu. Hili ni dhamira ya kudumu ya Mungu kwa wanadamu.

Na kwa kweli, kitabu cha Isaya kinazungumzia hukumu ya mwisho ya Mungu katika sehemu ya kitabu cha Isaya inayoitwa Ufunuo Mdogo, ambayo inazungumzia hatimaye, hukumu ya Mungu itaanguka juu ya dunia nzima. Na namaanisha, hii itakuwa hukumu kali sana. Sio tu itaanguka juu ya Dameski au Edomu au Moabu au taifa moja maalum.

Itaanguka juu ya dunia nzima, na dunia itayumbayumba na kutetemeka kama mlevi chini ya hukumu hii. Kwa nini Mungu ataleta hukumu hii? Isaya 24, mstari wa 1 hadi 5, inatueleza hili. Na inasema hivi, mstari wa 5: dunia imechafuliwa chini ya wakazi wake kwa maana wamevunja sheria.

Wamevunja sheria, wamevunja agano la milele. Kwa hiyo, laana inaila dunia, na wakazi wake wanateseka kwa ajili ya hatia yao.

Kwa hivyo, wakazi wa dunia wameungua, na watu wachache wamebaki. Hapa kuna hukumu itakayoanguka duniani. Kwa nini inatokea? Na Isaya anasema sababu ya hukumu hii kuanguka duniani ni kwamba wamevunja agano la milele.

Tunapozungumzia agano la milele, tunazungumzia nini? Tena, hatuzungumzii sheria ya Musa kwa sababu hiyo ni agano lililoanzishwa mahususi na watu wa Israeli. Inaposema wamevunja sheria, hatuzungumzii Amri Kumi. Ninaamini, tunazungumzia kuhusu masharti ya agano la Nuhu ambayo yamevunjwa katika historia yote.

Hatimaye, kipimo cha damu kitafikia kipimo chake kamili na Mungu atasema, inatosha. Mungu aliwaambia watu wa Israeli kwamba walipaswa kuhakikisha kwamba wanashtaki na kutekeleza haki katika kesi za mauaji na mauaji kwa sababu

damu ya waathiriwa wasio na hatia walipokuwa wakiishi katika nchi hiyo ingemlilia Mungu kwa ajili ya haki. Hebu fikiria hilo likiongezeka mara milioni na mamilioni kama damu ya wasio na hatia wote, vurugu ambazo wanadamu wamefanyiana.

Hebu fikiria uwajibikaji, hatia, tena, katika nchi yetu, si mauaji na mambo yanayotokea huko tu, utoaji mimba milioni moja kwa mwaka. Hatimaye, kuna uwajibikaji kwa Mungu kwa aina zote za vurugu na umwagaji damu. Tunajuaje katika Isaya kwamba hilo ndilo hasa na hilo ndilo hasa Isaya analolenga? Naam, anazungumzia hili kama agano la milele.

Hilo, tena, lingerudi nyuma hadi wakati wa Nuhu. Lakini katika Isaya 26-21, nadhani tunapata wazo maalum zaidi la agano gani maalum tunalozungumzia hapa. Isaya 26-21 inasema hivi: Kwa maana, tazama, Bwana anakuja kutoka mahali pake kuwaadhibu wakao duniani kwa sababu ya uovu wao.

Na dunia itafichua damu iliyomwagika juu yake, wala haitawafunika tena waliouawa. Mungu anajua umwagaji damu wote, vurugu zote, ukatili wote ambao umefanywa katika historia yote. Dunia itafichua hilo na hatimaye Mungu ataleta hukumu yake kwa sababu hiyo.

Katika kitabu cha 12, nadhani Amosi anaakisi theolojia ya agano la Nuhu, kwamba Mungu atawahukumu mataifa haya kwa sababu ya mambo mabaya waliyoyafanya na umwagaji damu na ukatili walioufanya. Lakini tunaona jambo lile lile katika kitabu cha Habakuki. Kutakuwa na hukumu itakayowaangukia Babeli, na hatimaye Mungu, baada ya kuwatumia kutekeleza hukumu yake juu ya Israeli na Yuda, atawahukumu Wababeli.

Kwa nini? Kwa sababu walikuwa himaya iliyojengwa juu ya utawala wa kijeshi, vurugu, uchokozi, na umwagaji damu. Na Habakuki anasema hivi: Ole wake yeye ajengaye mji kwa damu na kusimamisha mji kwa uovu! Tazama, si kutoka kwa Bwana wa majeshi kwamba watu wafanye kazi kwa moto tu na mataifa wajichoshe bure.

Babeli ni himaya iliyojengwa juu ya damu. Hatimaye, kutakuwa na uwajibikaji kwa Mungu, na himaya hiyo itashushwa chini. Nahumu, akizungumzia hukumu ya Waashuri, na tulizungumzia katika moja ya video zetu zinazohusu historia ya jinsi Ashuru ilivyojulikana kama watu wenye jeuri na uchokozi hasa wakiwa na waathiriwa waliotundikwa kwenye vijiti na miili iliyokatwakatwa na wanajeshi waliokatwa vichwa na mateso na mambo yote hayo.

Wakati hukumu ya Mungu inapowaangukia Ninawi katika historia, hivi ndivyo inavyosema, sura ya 3, mstari wa 1: Ole wake mji wa damu, wote umejaa uongo na uporaji na mawindo yake hayana mwisho. Kwa hivyo, wamemwaga damu, wamefanya ukatili, na kile Nahumu anachoonyesha ni jeshi la adui ambalo litawafanyia vivyo hivyo, na adhabu itafaa uhalifu huo kwa sababu Mungu

anawawajibisha. Kwa hivyo huo ndio msingi wa hukumu ya Mungu kwa mataifa katika sura ya 1 na 2. Tunapogeukia kile Amosi atakachosema kuhusu hukumu ya Yuda na Israeli, tunaona kwamba msingi wa hukumu, kuna mtazamo tofauti hapa.

Watu wote waliokuwa katika hadhira ya Amosi wangesema, sisi kabisa, tunakubaliana nawe kwa moyo wote na unachosema hapa. Mataifa haya yanastahili hukumu ya Mungu. Wangemshangilia Mungu, wakinguruma kama simba na kunguruma kama dhoruba.

Lakini kumbuka hotuba ya saba, na tena, watu katika ufalme wa kaskazini wangekubali hili, kwa makosa matatu ya Yuda na kwa manne sitaibatilisha adhabu yao kwa sababu wameikataa sheria ya Bwana na hawajazishika amri zake. Kwa hivyo sasa, hukumu ya Yuda inategemea ukweli kwamba wamevunja amri za Mungu kwao, na nadhani msingi wa hukumu hiyo ni uvunjaji wao wa sheria ya Musa. Hawakuzishika amri zake; uwongo wao umewapotosha, zile ambazo baba zao wamezifuata, kwa hivyo nitatuma moto juu ya Yuda, nao utateketeza ngome za Yerusalemu.

Sawa, hili ni jambo zuri. Ujumbe wa saba, ujumbe umekwisha, lakini ujumbe wa nane ambao watu hawangeupenda sana ni kwamba Mungu anasema, sasa sikiliza hili: kwa makosa matatu ya Israeli na kwa manne, sitaibatilisha adhabu. Jambo la kuvutia linalotokea Bwana anapogeukia hukumu ya Israeli ni kwamba badala ya kutupa orodha ya dhambi moja, au badala ya kutupa labda dhambi mbili ambazo wamefanya, kuna orodha ndefu inayoorodhesha dhambi za Israeli.

Wanawauza wenye haki kwa fedha, wahitaji kwa jozi ya viatu, wanawakanyaga maskini vichwani, wanapotosha njia ya maskini, mtu na baba yake huenda kwa msichana mmoja, wanalala karibu na kila madhabahu juu ya mavazi yaliyochukuliwa kama rehani, na katika nyumba ya Mungu wao, wanakunywa divai ya wale waliotozwa faini. Orodha ndefu zaidi ya dhambi inapatikana katika Israeli. Israeli ingefikiri, kama watu wa Mungu, hatuna hukumu hii; sisi ni bora kuliko wale wapagani wanaoabudu miungu hiyo mingine.

Mungu anawaambia Israeli, kupitia Amosi, mnawajibika zaidi kwa wale waliopewa vingi; vingi vinahitajika. Mungu amewapa sheria yake; hamjaishika, na hatimaye mtawajibika. Tunakumbushwa katika Amosi 1-2 kwamba Mungu ni simba angurumaye; Mungu ni dhoruba ya radi.

Tutaona hilo katika kitabu chote cha Amosi. Hukumu hiyo itawaangukia mataifa kwa kukiuka kwao agano la Nuhu. Hukumu ya Mungu itawaangukia Yuda na Israeli kwa jinsi walivyokiuka agano la Musa.

Wameshindwa kumpenda Mungu kwa mioyo yao yote. Wameshindwa kuwapenda majirani zao kama wanavyojipenda wenyewe.

Huyu ni Dkt. Gary Yates katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Manabii Wadogo. Huu ni kipindi cha 8, Hukumu kwa Mataifa.